

האקדמיה ללשון העברית מכון התקנים הישראלי

הוועדה למונחי איכות הסביבה

שבט תשס"ט, פברואר 2009

לפניכם רשימת מונחים באיכות הסביבה שהכינה הוועדה למונחי איכות הסביבה של האקדמיה ללשון העברית, שחברו בה נציגי מכון התקנים הישראלי, מומחים מהמקצוע ואנשי האקדמיה ללשון העברית. הוועדה הוקמה באביב תשנ"ח (1998), והיא פועלת ביחידת העריכה וההוצאה לאור במכון התקנים הישראלי. מצע עיקרי לעבודת הוועדה שימשו פרקים מתוך "מונחי הנדסה סביבתית" – טיוטה שהכינה הלשכה למינוח טכנולוגי בטכניון. הפרקים שנידונו הם: אקולוגיה, אטמוספירה ואקלים, פסולת מוצקה. נוסף על כך דנה הוועדה במונחים בנושאים האלה: אגרואקולוגיה, איכות מים, אנרגיה, מדיניות סביבתית, מונחי מעבדה, קרינה, רעש, כבאות והצלה, מונחים שונים באיכות הסביבה.

נכיר לכם טובה מרובה אם תעברו על הרשימה, תעירו את הערותיכם ותשיבו על הדברים שנשאו פתוחים. את ההערות אנא שלחו לחסיה גדיאל, מרכזת הוועדה, עד חג הפסח, י"ד בניסן תשס"ט, 8 באפריל 2009, באחד האמצעים האלה:

– הכתובת האלקטרונית: hgadiel@sii.org.il

– דואר רגיל: חסיה גדיאל, יחידת העריכה, מכון התקנים הישראלי, חיים לבנון 42 תל אביב 69977

– פקס: לידי חסיה, 03-6412762.

חברי הוועדה:

ד"ר **נצן איל**, מרכז נושא איכות הסביבה במכון התקנים – יו"ר הוועדה (משנת תשס"ז); ד"ר **עזרא נוריאל** ז"ל, יו"ר הוועדה הקודם (נפטר בשנת תשס"ו); פרופ' **הודי בניהו**, אוניברסיטת תל אביב (עד תשס"א); פרופ' **מיכאל זיס**, יועץ בין-לאומי לבריאות ולהנדסת סביבה; **בלהה נחמן**, תכניות לימודים במדעי הטבע, משרד החינוך; פרופ' **ארזה צ'רצ'מן**, הטכניון (עד תשס"ג); **המשרד להגנת הסביבה**: **תמר בן-ישעיה-שנקל** (עד תשס"ה); ד"ר **ארנה ברגרזון**, סגנית המדען הראשי; **ראובן (רובי) גלעד**, מרכז מידע, האגף לחומרים מסוכנים; **בני פירסט**, אשכול מדיניות ותכנון; ד"ר **שלמה קפואה**, ראש אגף אגרואקולוגיה (תשס"א-תשס"ב); **המשרד לתשתיות לאומיות**: ד"ר **אילה תמרי**, לשעבר מנהלת היחידה לאיכות הסביבה (עד תשס"א); **דורון פלדמן**, לשעבר מנהל היחידה לאיכות הסביבה (עד תשס"ג); **דוד שוגרמן**, לשעבר מנהל היחידה לאיכות הסביבה; ממ"ג **נחל שורק**: ד"ר **ז'אן קוך**, ראש תחום הגנה מקרינה; פרופ' **יעקב תדמור** ז"ל (תשס"ד-תשס"ו); **האקדמיה ללשון העברית**: פרופ' **שרגא אירמאי** ז"ל (חבר כתב; עד תשס"ז); **מלכה זמלי**, המזכירות המדעית; פרופ' **משה פלורנטינו** (תשס"א, תשס"ג-תשס"ד); פרופ' **אורה שורצולד** (תשס"ה-תשס"ז); פרופ' **אורי שמעוני** (עד תשנ"ז); הוועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה, הלשכה למינוח טכנולוגי: **אנה ליובומירסקי ורון אירמאי**. **רכוזת הוועדה מטעם מכון התקנים הישראלי**: **חסיה גדיאל** (עד תשס"ה); **אירית גיל-עד** (מתשס"ה). **יועצים לוועדה בנושאים שונים**: **אילן סתר**, השירות המטאורולוגי; פרופ' **פינחס אלפרט**, אוניברסיטת תל אביב; **מך המשרד להגנת הסביבה**: ד"ר **סטיליאן גלברג וחנה סטריק**, תחום הרעש; **אביבה טרכטמן**, אגף איכות אוויר.

מונחי איכות הסביבה ואקולוגיה

הערה חשובה: המונחים ברשימה שלהלן הם בגדר הצעה בלבד. המונחים דורשים אישור במוסדות האקדמיה.

המונחים מסודרים לפי סדר האל"ף-בי"ת העברי.

בטור השמאלי כמה סוגים של הערות: (א) בכחול – מילוני האקדמיה שהמונח כבר מצוי בהם וקביעות קודמות אחרות של האקדמיה; (ב) שאלות, תהיות והצעות אחרות שעלו בוועדה. הוועדה תשמח לקבל את חוות דעתכם ופירוטותיכם בנוגע להתלבטויותיה.

מס'	עברית	אנגלית	הערות
1.	pH, ערך הגֶבֶה	pH	הצעה אחרת: מידת החומציות-בסיסיות. במילוני האקדמיה: pH .
2.	אבחון אקלים	climate diagnostic	
3.	אבטול	decommissioning	הסבר: טיפול באתר שהיה כור גרעיני כדי להחזירו למצב נקי מחומר רדיואקטיבי, לאחר הפסקת שירותו. אנרגייה: ביטול תפעול. בעבר הוצע שיעוד (שינוי ייעוד). אבל לפי המדען הראשי באיה"ס, על המונח לבטא הפסקת פעילות ולא שינוי ייעוד. ובסטר: remove from service. מיקרוביולוגיה: אבטול = inactivation
4.	אביוטי	abiotic	
5.	אבך	haze	
6.	אבקיות	dustiness	
7.	אגן אוור	aeration basin	
8.	אגן אויר	airshed	
9.	אגן האבק	dust bowl	
10.	אגן הקוות	watershed	תכנון, הידרולוגיה: אגן נקוז, תחום-התנקזות
11.	אגן צלול	clarifier	
12.	אגרוֹמֵטאורולוֹגְיָה	agrometeorology	
13.	אגרוֹקליִמטולוֹגְיָה	agroclimatology	
14.	אדוי-דיות	evapotranspiration	אולי: איזוי ודיות
15.	אדם מן השורה	member of the public	עוד הוצע: פרט מהציבור .
16.	אדפי, של הקרקע	edaphic	ביולוגיה: קרקעי .
17.	אוור	aeration	(מילוני האקדמיה)
18.	אוור אשדת	cascade aeration	
19.	אוזון	ozone	
20.	אוזון אטמוספרי	atmospheric ozone	
21.	אוזון כולל ממצע	mean total ozone	
22.	אוזון רקע	background ozone	
23.	אויר אופף	ambient air	
24.	אויר חפשי	free air	

	stable air	אָויר יָציב	.25
	pure air, clean air	אָויר נָקי	.26
	indoor air	אָויר פְּנים	.27
	saturated air	אָויר רווי	.28
	aerosphere	אָוירוספֶּרָה	.29
	aerobic	אָוירָני	.30
	herbivore	אוכל צמחים	.31
אירמאי : אוכל פסולת	detritivore	אוכל רקב	.32
	ambient	אופף	.33
	organic	אורגני	.34
(פיזיקה, אנרגייה)	depleted uranium	אורניום מדלדל	.35
	slight noise	אנשה [רעש חלש]	.36
	drought early warning	אזהרת-בצרת מקדמת	.37
	agroecological zone	אזור אגרו־אקולוגי	.38
	atmospheric region	אזור אטמוספרי	
	climatic zone	אזור אקלים	.39
	wetlands	אזור בצות	.40
	wilderness	אזור בר	.41
	buffer zone	אזור חיץ	.42
	unrestricted area	אזור לא מגבל	.43
	high pressure area	אזור לחץ גבוה	.44
	controlled area	אזור מבקר	.45
	restricted area	אזור מגבל	.46
	drought-prone region	אזור מועד לבצרת	.47
	supervised area	אזור משגח	.48
	breathing zone	אזור נשימה	.49
	closed area	אזור סגור	.50
	area of environmental stress	אזור עקה סביבתית	.51
	arid zone	אזור צחיח	.52
	semi-arid zone	אזור צחיח למחצה	.53
	environmentally responsible	אחראי לסביבה	.54
בנקאות; שימוש כללי: אחריות דיווח.	accountability	אחריותיות (חובה של אדם בעמדת כוח לתת דין וחשבון על מעשיו)	.55
	climatic atlas	אטלס אקלימי	.56
	baroclinic atmosphere	אטמוספירה ברוקלינית	.57
	free atmosphere	אטמוספירה חפשית	.58
	natural atmosphere	אטמוספירה טבעית	.59
	dry atmosphere	אטמוספירה יבשה	.60
	changing atmosphere	אטמוספירה משתנה	.61
	clean atmosphere	אטמוספירה נקייה	.62
	heat island	אי חום [עירוני]	.63

	heterogeneity	אי-אחידות, הטרוגניות	.64
הנדסה כימית. אירמאי : שינוי לא הפיך - irreversible change	irreversibility	אי-הפיכות	.65
	isotope	איזוטופ	.66
	instability	אי-יציבות	.67
	air quality	איכות אוויר	.68
	environmental quality	איכות הסביבה	.69
במאגר ללא מקף	atmospheric inversion	אינורסיה אטמוספירית, הפך-מפל אטמוספרי	.70
צבעות, אנרגייה. בתקני מכון התקנים : 'אקלום'.	conditioning	אכשור	.71
	albedo	אלבדו [חלק קרינת האור השמימית המוחזר על ידי שטח מחזיר]	.72
	climate forcing	אלוץ אקלים	.73
הוועדה החליטה כך, ולא אטמוספרי	atmospheric forcing	אלוץ האטמוספירה	.74
	allelopathy	אללופתיה	.75
	anhydrous	אלמימי	.76
	el-niño	אל-ניניו	.77
	antitrade wind	אנטיפסט	.78
	anticyclone	אנטיציקלון	.79
	analysis (1)	אנליזה	.80
אולי : אנרגייה מקיימת.	sustainable energy	אנרגיה בת קיימה [אנרגייה שתהליך ייצורה הגון : עובדים, מקום ייצור שאינו פוגע בסביבה וכדומה]	.81
מונח נוסף	alternative energy	אנרגיה חלופית [אנרגייה מתחדשת ואנרגייה גרעינית]	.82
מונח נוסף	renewable energy	אנרגיה מתחדשת [אנרגייה ממקורות כמו שמש, רוח, ביומסה]	.83
	anthropogenic	אנתרופוגני, מעשה ידי אדם	.84
	climatic disaster	אסון אקלימי	.85
	mitigation	אפחות	.86
	trough	אפיק (ברומטרי)	.87
	anticyclonic gloom	אפלה אנטיציקלונית	.88
רפואת שיניים. לפי האקדמיה שונה מהפלרה – fluorination (עייע)	fluoridation	אפלור [הכנסת פלואוריד]	.89
	ash	אפר	.90
	volcanic dust	אפר וולקני	.91
תחבורה, אנרגייה : אפר פורח. אולם המונח המוצע מקובל.	fly ash	אפר מרחף	.92
	bottom ash	אפר תחתית	.93

94.	אפרור	incineration	(אנרגייה). מקובל : שרפת פסולת
95.	אקנה	aquifer	(שימוש כללי)
96.	אקולוגיה	ecology	(מילוני האקדמיה)
97.	אקולוגיה חקלאית	agroecology	
98.	אקטיביות [גודל פיזיקלי]	activity (2)	
99.	אקלים	acclimation, acclimatization	
100.	אקלים	climate	
101.	אקלים אטמוספרי	atmospheric climate	
102.	אקלים חופי	coastal climate	
103.	אקלים עירוני	urban climate	
104.	אקלים פנים	indoor climate	
105.	אקסוספירה	exosphere	
106.	ארגון לא-ממש' לתי	non-governmental organization, NGO	
107.	ארוע יחיד	single event	
108.	אש, שרפה	fire	(מילוני האקדמיה)
109.	אשפה ביתית	household refuse, domestic refuse, household waste, domestic waste	
110.	אתר הטמנה [של פסולת רדיואקטיבית]	repository	להבחין מ-landfill המתורגם מטמנה [אתר קבורה של פסולת מוצקה].
111.	אתר טבע	natural site	
112.	אתר לאומי	national site	
113.	אתר להטמנה (בש' כבה) עמקה	geological repository	
114.	אתר להטמנה רדודה	near surface repository	
115.	באתר	on-site	(סכרים)
116.	בדיקת קוליפורם צואתי	fecal coliform test	
117.	בועה [אזור שמוקצית בעבורו מכסת פליטה מסוימת]	bubble	
118.	בורסת פסלת	waste exchange	
119.	בורר גדל	size selective	
120.	בטול צמוד	decoupling	
121.	בטיחות ביולוגית	biosafety	
122.	ביוגז	biogas	
123.	ביודיזל	biodiesel	
124.	ביוטה ; החי והצומח	biota	ועדת הביולוגיה מציעה : צוה.
125.	ביוטי	biotic	(תכנון מרחבי, ביולוגיה)
126.	ביוטכנולוגיה	biotechnology	
127.	ביומסה	biomass	(מילוני האקדמיה)
128.	ביוספירה	biosphere	(אנרגייה, מיקרוביולוגיה)
129.	ביפניל רב-כלורי	PCB – polychlorinated biphenyl	

	habitat	בית גְדוּל	.130
	sampler housing	בית מדגים	.131
	cemetery	בית קברות, בית עלמין	.132
	baghouse	בית שקים [לסינון]	.133
מטאורולוגיה: בלון מדמד, בלון נדיוסונד - sounding balloon	ozone sounding balloon	בלון מדמד לאוזון, בלון נדיוסונד לאוזון	.134
השור: בלועת-חום – heatsink (הנדסה כימית); בלועה – hole sink (קרקע), במשמעות קרובה מאוד אם כי לא זהה. אירמאי: בלועה. מקובל חלקית במקצוע: בולען פחמן. עוד הצעות: קלטן; מבלע; או מלשון שיקוע.	carbon sink	בלועת פחמן	.135
(ביולוגיה). קרקע: שפוכת, שפוכת בלית	detritus	בלית אורגנית	.136
	gasohol	בנזין-כהל, בנזינול	.137
	combustion	בעירה	.138
(הנדסה כימית)	flameless combustion	בעירה בלי להבה	.139
	stakeholders	בעלי ענין	.140
(כימיה). הסבר: חומרים כבדים השוקעים בתחתית המכל, הברכה וכד'.	sludge	בצה	.141
	activated sludge	בצה מש פעלת	.142
(מטאורולוגיה)	drought	בצרת	.143
(פיזיקה)	fission	בקוע	.144
	baseload demand	בקוש בסיסי (לחשמל)	.145
	flow controller	בקר זרימה	.146
	mass flow controller	בקר זרימת מסה	.147
	biological control	בקרה ביולוגית	.148
	quality control	בקרת איכות	.149
	climate control	בקרת אקלים	.150
	noise control	בקרת רעש; וסות רעש	.151
בימאות: בר השבה	returnable	בר-החזרה	.152
(ביולוגיה). גאוגרפיה: השמדת יערות. הצעות אחרות: הכחדת יערות (מקובל באיה"ס); כריתת יערות.	deforestation	ברוא יערות	.153
	barotropy	ברוטרוֹפִיָה	.154
(מטאורולוגיה ועוד)	barometer	ברומטר	.155
	baroclinity	ברוקליניות	.156
מטאורולי: רוח יבשה. אירמאי: בריזה.	land breeze	בריות יבשה	.157
מטאורולי: רוח ים. אירמאי: בריזה.	sea breeze	בריות ים	.158
	quantifiable	בר-כמות, כמות	.159
	recyclable	בר-מחזור	.160
	sustainable	בר-קיימה	.161
	effective stack height	גבה אפקטיבי של הארבה [= גובה התימרה]	.162

	urban growth boundary	גבול גדול עירוני	163.
	detection limit	גבול הגלוי	164.
	dose limit	גבול המנה	165.
אנרגייה : intake - יסוף. קליטה מקובל (כך לפי הידרולוגיה).	annual limit on intake	גבול הקליטה השנתית	166.
	exposure limit	גבול חשיפה	167.
	ceiling limit	גבול עליון	168.
מכון התקנים : גוף מתקין (תקנות). באקדמיה : regulation = אסדרה, רישוי – licensing, אבל כך העדיפה רוב הוועדה.	regulatory body	גוף רשוי	169.
	abiotic factor	גורם אביוטי [שאינו חי]	170.
	climatic factor	גורם אקלימי	171.
	biotic factor	גורם ביוטי [חי]	172.
המונח כבר התקבל מאוד.	hazard	גורם סכון	173.
	lump	גוש	174.
	natural gas	גז טבעי	175.
	compressed natural gas	גז טבעי דחוס	176.
	greenhouse gases	גזי חממה	177.
בה"א הידיעה?	wind shear	גזירת הרוח	178.
	gasification	גיוז	179.
	multiple barrier approach	גישה רבת-מחסומים	180.
עוד הצעות : ענן-אש, אש-רום	flameover, rollover	גל-אש	181.
	ecological niche	גמחה אקולוגית	182.
ביולוגיה : גם מערך גנטי.	genotype	גנוטיפ	183.
	scrapping	גריטה	184.
	Aitken nucleus	גרעין אטקן	185.
	acid rain	גשם חמצני	186.
	clean rain	גשם נקי	187.
תפירה : דיגום ; מונחי מידע : מידול	modeling, modelling	דיגום, מודול	188.
	atmospheric flow pattern	דיגום זרימה של האטמוספירה	189.
מטאורולוגיה : חיזור אטמוספרי. (אירמאי העדיף חיזור והתפשר על מחזור). הצעה אחרת : תחזורת.	atmospheric circulation pattern	דיגום תנועה אטמוספירית	190.
	general circulation model, GCM	דיגום תנועה כללי	191.
	model	דיגום, מודל	192.
	garbage compactor	דיחסון אשפה ; דיחסנית	
	accuracy	דיוק	193.
	atmospheric dynamics	דינמיקה אטמוספירית	194.
	precision	דיק	195.
	squared precision	דיק ברבוע	196.

	propagated precision	דִּיק מְתַקְדָּם	197.
	depletion of the ozone layer	דִּלְדוּל שִׁכְבֶּת-הָאוּזוֹן	198.
(ביוב ועוד). הסבר : מי מטבח, כוור, מקלחת.	gray water, waste water	דְּלוּחִים, מַיִם דְּלוּחִים	199.
מקובל לאחרונה : זליגה.	leakage	דְּלִיפָה	200.
(הנדסה כימית, צבעות)	flammability, inflammability	דְּלִיקוֹת	201.
	biofuel	דְּלֶק בִּיּוֹלוֹגִי	202.
אנרגייה : דלק תולד-אשפה, דלק תולד-פסולת	refuse-derived fuel, RDF	דְּלֶק גְּזוּר-פֶּסְלֹת	203.
	spent nuclear fuel	דְּלֶק גִּרְעִינֵי מֶשׁ מֶשׁ	204.
	alternative fuel	דְּלֶק חֲלופִי	205.
	reformulated gasoline	דְּלֶק מְשֻׁפָּר	206.
	neat fuel	דְּלֶק נָקִי	207.
אנרגייה : דלקי מאובנים	fossil fuel	דְּלֶק קְדוּמִים	208.
הצעה : דמי סילוק אשפה ; אירמאי : אגרת טיפול-אשפה	tipping fee	דְּמֵי פְּרִיקוֹת פֶּסְלֹת, דְּמֵי פְּרִיקָה	209.
	dendroclimatology, tree-ring climatology	דִּנְדְּרוֹקְלִימָטוֹלוֹגְיָה, קְלִימָטוֹלוֹגְיָה שֶׁל טְבָעוֹת-עֵץ	210.
כך באנרגייה לצד נטילת-חנקון ; וכן – denitrify – נטל חנקון, denitrified – נטול-חנקון. לדעת הוועדה ינטילת חנקון שגוי ובלתי אפשרי.	denitrification	דִּנִּיטְרִיפִּיקַצְיָה	211.
(פיזיקה)	radioactive decay	דְּעִיכָה רַדְּיוֹאֶקְטִיבִּית	212.
	Decibel, dB	דְּצִיבֵּל	213.
	soiling level	דְּרָגַת הַשֵּׁ חֶרֶה [של אוויר]	214.
	exposure pathways	דְּרָכֵי חַשׁ יִפָּה	215.
(קרקע)	fertilizer	דִּשׁוֹן	216.
	cross-pollination	הַאֲבָקָה הַדְּדִית	217.
(הנדסה כימית)	retardation	הַאֲטָה	218.
	quality assurance	הַבְּטָחַת אֵיכוֹת	219.
(תכנון מרחבי). ועדת הביולוגיה : בית גידול – habitat.	human habitat	הַבֵּיטָט-אָדָם	220.
(מטאורולוגיה)	sultry	הַבִּיל	221.
(מילוני האקדמיה)	reactive	הַגְּבִי	222.
	noise restriction	הַגְּבֵלַת רֵעַשׁ	223.
	protection against radioactivity	הַגְּנָה מִרַדְּיוֹאֶקְטִיבִּיוֹת	224.
	noise prevention	הַגְּנָה מִרֵעַשׁ	225.
	climate protection	הַגְּנַת אֶקְלִים	226.
	site protection	הַגְּנַת אֶתְרִים	227.
	nature protection	הַגְּנַת הַטָּבַע	228.
	environmental protection	הַגְּנַת הַסְּבִיבָה	229.
	air-sea interaction	הַדּוּד אֲוִיר-יָם	230.
	ocean-atmosphere interaction	הַדּוּד אֲוִיר-אֶטְמוֹסְפֵרָה	231.

	leaching	הדחה	.232
(הנדסה כימית)	reproducibility	הדירות	.233
עוד הצעות: התלבות / השתלבות / נפץ-אש, נפץ-להבה, נפץ-להבות / הרשפה. אירמאי: ממשך אחורני	backdraft	הדף-אש	.234
	intergenerational equity	הוגנות בין-דורית	.235
בידול מן environmental justice	environmental equity	הוגנות סביבתית	.236
	homosphere	הומוספירה	.237
לפי מילון אנגלי-אנגלי בהנדסה סביבתית: חימום נוזל כך שיווצרו טיפות ערפל לצורך ריסוס מזיקים.	fogging	הנצרות ערפל	.238
(תכנון מרחבי) אולי neglect?	neglection	הזנחה	.239
	damaging	הזקה	.240
	(deep) geological disposal	הטמנה (בשכבה) עמקה	.241
	near surface disposal	הטמנה רדודה	.242
	intermediate disturbance hypothesis	היפותזת ההפרעות המתונות	.243
(ביולוגיה)	extinction	הכחדה	.244
אנרגייה: reactor containment = כליאת-כור. מאטם יחליף מונח שגוי זה. אירמאי: מכלאת כור; הוועדה מתנגדת ('מכלאה' נתפס כמקום המכיל פרטים רבים). נחוץ גם מונח כללי. במקצוע משמש ה'הכלה' כפועל גרימה: זורמים שנשפכו ויש לאספם או לעצור את זרימתם בכל דרך שהיא, 'להכיל אותם'.	containment	הכלה; מאטם [בקרינה]	.245
(כימיה, ביוב)	chlorination	הכלרה [טיהור מים באמצעות כלור]	.246
	environmental engineering	הנדסה סביבתית	.247
	climate modification	הסגלת אקלים	.248
	inadvertant climate modification:	הסגלת אקלים לא מכוונת	
(תחבורה, כימיה)	climatic shift	הסט אקלימי	.249
מטאורולוגיה: קונוקציה. הנדסה כימית: הסעה. ראו גם advection.	convection	הסעה (אנכית), קונוקציה	.250
מטאורולוגיה: אדוקציה. ראו גם convection.	advection	הסעה [שם כללי לתהליכי הסעה בתווך גזי, נוזלי ומוצק], אדוקציה	.251
	atmospheric transport	הסעה אטמוספירית	.252
הסעה? ראו convection ו-advection	ozone transport [downward, upward, horizontal]	הסעת אוזון [כלפי מטה, כלפי מעלה, אופקית]	.253
	global ozone transport	הסעת אוזון עולמית	.254
	sound power	הספק קול	.255
	adaptation, adaption	הסתגלות	.256

	atmospheric transfer	העברה אטמוספירית	.257
	corona of the terrestrial atmosphere	העטרה של אטמוספירת כדור הארץ	.258
חירום: היערכות (מילולית צריך להיות בכיוון של 'מוכנות').	drought preparedness	הערכות לבצורת; מוכנות לבצורת	.259
	environmental impact assessment, EIA	הערכת ההשפעה על הסביבה	.260
risk analysis (obs.) [risk analysis (obs.)] (מידע): משמש כיום הרבה יותר מ-risk analysis. לכן אין עוד צורך במונח 'ניתוח סיכונים'.	risk assessment [risk analysis (obs.)]	הערכת סיכונים	.261
	consequence assessment [consequence analysis (obs.)]	הערכת תוצאות	.262
יתווספו הגדרות מבחינות לכל אחת מן ה"הפחתות".	abatement	הפחתה	.263
(תכנון מרחבי, אנרגייה). (כני"ל)	reduction	הפחתה	.264
	source reduction	הפחתה במקור	.265
	noise reduction	הפחתת רעש	.266
(מטאורולוגיה)	inversion	הפך מפל [של טמפרטורות]	.267
	subsidence inversion	הפך מפל מהתמוככות	.268
(כימיה אורגנית, לעומת רפואת שיניים: אפלור – fluoridation)	fluorination	הפלרה [הכנסת אטום פלואור לתרכובת]	.269
מי זמלי: אפנוס בלבד.	internalizing the externality	הפנמת עליות, אפנוס	.270
	hearing loss	הפסד שמיעה	.271
	source separation	הפרדה במקור	.272
מטאורולוגיה	atmospheric disturbance	הפרעה אטמוספירית	.273
	atmospherics [n. electromagnetic wave resulting from an electric discharge]	הפרעה אלקטרומגנטית (באטמוספירה)	.274
	bioaccumulation	הצטברות ביולוגית; הצטברות בחי	.275
	atmospheric chlorine build-up	הצטברות כלור באטמוספירה	.276
המונח מקובל. חשמל ומגנטיות: רשף	flashover	הצפת-אש	.277
	noise annoyance	הצקת רעש	.278
(הנדסה כימית)	ignition	הצתה	.279
	changing composition	הרכב משתנה	.280
	background atmosphere composition	הרכב-רקע של האטמוספירה	.281
	social license to operate	הרש' אה חברתית לפעל	.282
	retrofitting	השבחה	.283
	disfigurement	השחתה	.284
(תכנון מרחבי)	littering	השליכת פזרת; רפוד קרקע	.285

	externalities	השפעות חיצוניות	286.
	annual evaporation	התאדות שנתית	287.
	evaporation	התאדות; אדוי	288.
	climate warming	התחממות אקלים	289.
	global warming	התחממות עולמית	290.
גופים מזהמי סביבה המתחזים לשומרי סביבה. greenwash כמו whitewash – 'הלבנה' (הלבנת כספים). צבעות: התיירק . עוד הצעות: התיירקקות , מרקוק .	greenwash	התיירקות	291.
(הנדסה כימית)	deflagration	התלקחות	292.
	condensation	התעבות; עבוי	293.
	anaerobic digestion	התעכלות אל-אוירנית; עכול אל-אוירני	294.
(הנדסה כימית). קרקע: הוצאת מלחים (אירמאי: נכון רק לקרקע), התפלה . הוועדה מתנגדת ל'המתקה'.	desalinization, desalination, desalting, demineralization	התפלה	295.
	cooling of the atmosphere	התקררות האטמוספירה	296.
	nocturnal (radiative) cooling	התקררות לילית (מקרינה)	297.
אירמאי: היתר סילוק	discharge permit	התיר פליטה	298.
	tradable emissions permit	התיר פליטה סחיר	299.
תחבורה, מידע, משפט: מְרֵשָׁה, הֵתֵר, פְּדִיָּה (ממכס). מקובל במקצוע 'שחרור' אבל שחרור = release, המשמש הרבה באי"ס (בנושאי פליטה). עוד הצעות: היתור, התרור .	clearance	התרה מפיקוח	300.
על פי רקבובית – humus. לא 'הימוס'! קרקע: הומיפיקציה	humification	התרקבבות	301.
	vandal [adj]	ונדלי	302.
	vandalism	ונדליות	303.
כך בביולוגיה	pollution	זהום [סביבתי]	304.
	air pollution	זהום אויר	305.
מי ברקע?	background ambient air pollution	זהום אויר אופף ברקע	306.
	nonpoint source pollution	זהום ממקור לא נקדתי	307.
אופטיקה, הנדסה כימית: point source = מקור נקודי	point source pollution	זהום ממקור נקדתי	308.
	radioactive pollution	זהום רדיואקטיבי	309.
	noise pollution	זהום רעש	310.
	background pollution	זהום רקע	311.
	thermal pollution	זהום תרמי	312.
	atmospheric recovery time	זמן התאוששות האטמוספירה	313.
(מילונים שונים)	distillation	זקוק	314.
	flow in unsaturated medium	זרימה בתוך לא רווי	315.

	recirculation	זרימה חוזרת	.316
	airflow	זרימת אויר	.317
	gene flow	זרימת גנים	.318
	cloud seeding	זריעת עננים	.319
	air current	זרם אויר	.320
	downdraught, downdraft	זרם יורד	.321
	low-level-jet	זרם סילון נמוך, סילון נמוך	.322
(מטאורולוגיה)	updraught, updraft	זרם עולה	.323
(הידרולוגיה)	infiltration	חדור	.324
(מילונים שונים)	permeability	חדירות	.325
(כימיה)	disposable	חד-פעמי, לשמוש חד-פעמי	.326
אירמאי: פרשת אקלים, כמו 'פרשת מים'.	climatic divide	חולקן אקלים	.327
	atmospheric researcher	חוקר אטמוספירה	.328
	antarctic ozone hole	חור-אוזון אנטרקטי	.329
המונח המשמש: חיזוי עכשווי.	nowcast	חיזוי לטוח קצר (0-2 שעות)	.330
(הנדסה כימית)	flame front	חזית להבה	.331
בנקאות: כיבוד חזקה	grandfathering	חזקה (הקצאת זכות פליטה לפי מה שהמפעל פלט עד כה)	.332
הצעות אחרות כשמדובר בחיים עצמם: חיי בר, חיי הבר, חיי פרא	wildlife	חיות בר (בעלי החיים); חיי הבר (החיים עצמם)	.333
	remote sensing	חישה מרחוק, חישת רחק	.334
	satellite remote sensing	חישת רחק מליון	.335
	ppb	חל"ב [חלקים לביליון]	.336
	ppm	חל"מ [חלקים למיליון]	.337
	atmospheric window	חלון אטמוספרי [ספקטרום אורכי הגל שאינם נבלעים באטמוספירה]	.338
	percolation	חלחול	.339
(פיזיקה; תכנון מרחבי)	particles, particulates	חלקיקים	.340
	oxidation	חמצון	.341
	atmospheric acidity	חמציות אטמוספרית	.342
	atomic oxygen	חמצן אטומי	.343
(פיזיקה מודרנית)	fissile material	חמר בקיע	.344
	particulate matter, PM	חמר חלקיקי [לדוגמה: PM _x – חומר חלקיקי שגודלו עד x מיקרומטר]	.345
(משפט)	cover material	חמר חפוי	.346
	policy stringency	חמרה במדיניות	.347
(גאוגרפיה)	raw materials	חמרי גלם	.348
	hazardous materials	חמרים מסכנים, חומ"ס	.349
	environmental education	חונך סביבתי	.350

	soundproof	חסין קול	.351
	noise-proof	חסין רעש	.352
	surface roughness	חספוס הפנים, חספוס פני	.353
	living mulch	חפוי צמחי	.354
	organic agriculture	חקלאות אורגנית	.355
	mariculture	חקלאות ימית	.356
	aquaculture	חקלאות מים	.357
	climatic anomaly	חריגת אקלים	.358
(פיזיקה מודרנית). חריגה אקלימית??			
	exposure	חשיפה	.359
	noise exposure	חשיפה לרעש	.360
אנרגיה: טיהור לצד הסרת ניגוע.	decontamination	טהור	.361
הסבר: טון של גל אחד בלבד, ללא שום תוספת זרה. דעה אחרת: טון נקי.	pure tone	טון טהור	.362
	atmospheric turbulence	טורבולנטיות אטמוספירית	.363
	mechanical turbulence	טורבולנטיות מכנית	.364
	best available technology, BACT	טכנולוגיה זמינה מיטבית	.365
	ambient temperature	טמפרטורה אוויר	.366
ימית – לפי מילוני גאודזיה ואסטרונומיה	mean daily temperature, mean diurnal temperature	טמפרטורה ימית ממצעת	.367
	absolute temperature	טמפרטורה מוחלטת	.368
	absolute temperature	טמפרטורה מוחלטת	.369
(תכנון מרחבי)	fostery	טפוח	.370
	care	טפול	.371
	polishing treatment	טפול-גמר	.372
(ביולוגיה)	ecotype	טפוס אקולוגי	.373
	tephigram	טפיגרמה, תרשים המדמד	.374
(רפואה). לפי הוועדה למונחי רפואה המונח חבלה נקלט. הוועדה למונחי חירום מתנגדת מאוד, ומבקשת מהאקדמיה שינוי.	acoustic trauma	טראומת שמע	.375
תכנון מרחבי: תחום (לבעלי חיים). ביולוגיה: תחום (מחיה), נחלה [זואולוגיה]	territory	טריטוריה (לבעלי חיים)	.376
	ionosphere	יונוספירה	.377
הגדרה: solid, liquid or gas waste that can enter the environment as a by-product of a chemical or biological process אירמאי: במכניקת זורמים אין הבדל בין תנועת גזים ונוזלים (גם בלשונות אירופה אין הבדל). עוד הצעות: פלט / נפוקת / נפק, נפקים / נפלטים	effluents	יוצאים, זורמים יוצאים	.378
	Dobson unit, Dobson ozone	יחידת אוזון, יחידת דובסון	.379

	unit		
	nephelometric turbidity unit, NTU	יחידת עכירות נפלומטרית [נמדד ביחידות Nph]	.380
	mixing ratio	יחס ערוב (של אדי מים)	.381
גאוגרפיה: ייעור חוזר. ההצעה כאן לפי מילון מגידו.	reforestation, reforestation	יעור מחדש	.382
	ecoefficiency	יעילות סביבתית-כלכלית	.383
	cogeneration	יצור משלב	.384
	stability	יציבות	.385
ירקובית = ירוק + רקוב. מ' זמלי הסתייגה מ'ירקובית' בגלל סדר מילים הפוך לנהוג בעברית (רקב ירוק). קרקע: manure = זבל אורגני.	green manure	ירקובית, זבל ירק	.386
	cost-effective	כדאי כלכלית	.387
	equilibration rack	כונן איון	.388
הצעות אחרות: כוננות אקלימית (אירמאי); התרעת אקלים.	climate alert	כוננות אקלים	.389
	chemosphere	כימוספירה	.390
(שם תואר)	whole body	כל-גופי	.391
	cloud amount	כמות עננים	.392
מתייחס לגגון של HVS שצורתו גמלון.	peaked roof inlet [of high volume sampler]	כניסה בעלת גגון דו-שפועי [למכשיר דגימה בנפח גבוה]	.393
(תכנון מרחבי, ביולוגיה)	carrying capacity	כשר נשיאה	.394
פיזיקה מודרנית: detectable = בן-גילוי, מתגלה.	nondetectable	לא בר-גלוי	.395
(לפי אנרגייה)	nonrenewable	לא מתחדש	.396
ביולוגיה: אל-אויירני, לא-אויירני; במילונים אחרים: לא-אוירני	anaerobic	לא-אויירני	.397
	humidity	לחות	.398
	atmospheric moisture	לחות אטמוספרית	.399
	relative humidity	לחות יחסית	.400
	absolute humidity	לחות מוחלטת	.401
	atmospheric pressure	לחץ אטמוספרי	.402
	absolute pressure	לחץ מוחלט	.403
	sound pressure	לחץ קול	.404
(אנרגייה)	lithosphere	ליתוספירה	.405
	re-entrainment	לכידה מחדש	.406
	carbon sequestration	לכידת פחמן	.407
	dirt, soiling	לכלוך	.408
מילה דומה בצלילה ובשיטת חידושה.	NIMBY [not in my back yard]	למב"י [=לא מסכים בחצרי]	.409
	heat balance	מאזן חם	.410

	host	מאכסו, פנדקאי	.411
משרפה גם לפי האקדמיה וגם כמקובל. מאפרר (לפי אפרור) – אנרגייה ותכנון מרחבי) – כיוון שזו מכונה ולא אתר וכדי להימנע מהקונוטציה השלילית.	incinerator	מאפרר, משרפה	.412
	containment system, still containment	מאצרה	.413
כלי האוצר נוזלים הדולפים מכלי אחר; אף שמטרתו העיקרית לעצור דליפה, הפעולה למעשה היא אצירה. לעתים הנוזל הנאצר נאסף ומשמש הלאה.			
	acclimated	מאקלם	.414
	weave	מארג	.415
	food web	מארג מזון	.416
(ביולוגיה). לדעת הוועדה המונח שרשרת מזון = food-chain – מיושן.			
	climatic event	מארע אקלימי	.417
מקובל: מבדד תנודות; באקדמיה תנודה = oscillation; לדעת הוועדה 'רעידות' מתאים יותר לעניין.	vibration isolator	מבדד רעידות	.418
(ביוב, סכרים). מהשורש גב"ב	bar screen	מגוב [מסנן גס]	.419
	ecological diversity	מגון אקולוגי	.420
ביולוגיה: (1) מגוון ביולוגי [מספר היחידות הטקסונומיות באזור מסוים]; (2) שונות ביולוגית, שונות – variation	biodiversity, bio-diversity	מגון ביולוגי [המינים עצמם]; שונות ביולוגית [מידת הקרבה וההבדלים בין המינים]	.421
ביולוגיה: מגוון = diversity. חשוב גם המובן השני.	diversity	מגון; שונות	.422
ביולוגיה: רצועת מנסק. מתנגדים להצעת הוועדה לאיכות הסביבה	ecotone	מגשר אקולוגי	.423
מקף: (יש להחליט גם להלן)	net pyranometer	מד מאזן קרינה, פירנומטר נטו	.424
אנרגייה והנדסה כימית: מד-מינון-קרינה, דוזימטר. ראו הסתייגות להלן במונח 'מדידת מנות'.	dosimeter	מד מנות	.425
(מטאורולוגיה)	anemometer	מד רוח	.426
(אקוסטיקה). בשטח ובתקנות: מד רעש.	sound level meter	מד רמת קול	.427
	audiometer	מד שמע	.428
(שימוש כללי)	desertification	מדבור	.429
	(HVS) high volume sampler	מדגם בנפח גבוה	.430
	rain gauge	מד-גשם	.431
	soiling index	מדד השתכה (של אויר)	.432
	comfort index	מדד נוחות	.433
	heat stress index	מדד עקת חם	.434
	noise metric (Ldn, SEL)	מדד רעש	.435
	climate modeling	מדול אקלים	.436
	flow meter	מד-זרימה	.437
אנרגייה: מדידת מינון, דוזימטריה. לדעת הוועדה 'מינון' לא מתאים	dosimetry	מדידת מנות (קרינה)	.438

			(בפרמקולוגיה = קביעת מנה לפי משקל גוף המטופל, ולא המנה עצמה). מנת קרינה היא כמות האנרגיה שנספגה בתווך שמתעניינים בו.
	environmental policy	מדיניות סביבתית	.439
	atmospheric sounder	מדמד (גלי קול) אטמוספרי	.440
	radiosonde	מדמד רדיו	.441
	satellite sounding	מדמוד לווייני	.442
	climate science	מדעי האקלים	.443
	environmental science	מדעי הסביבה	.444
	nephelometer (כימיה)	מד-עכירות	.445
	ecological footprints	מדריך אקולוגי	.446
	average wind speed	מהירות-רוח ממצעת	.447
	atmospheric model	מודל אטמוספרי	.448
	climate model, climatic model	מודל אקלים	.449
	global climate model	מודל אקלים עולמי	.450
	validation model (מידע). משמש גם: מודל השררה .	מודל תקוף	.451
	environmentally aware	מודע לסביבה	.452
	environmental awareness	מודעות סביבתית	.453
	hydraulic conductivity (תחבורה)	מוליכות הידרולית	.454
	hotspot	מוקדה	.455
	now illegal, dumps were open, unsanitary disposal sites used before here were sanitary landfills אנרגיה ותכנון מרחבי: משפך . אך לא ברור אם הפסולת שם היא אותה פסולת; כנראה עפר.	מוזבלה	.456
	primary pollutant	מזהם ראשוני	.457
	secondary pollutant	מזהם שניוני	.458
	noxious, harmful	מזיק	.459
	noxiousness, harmfulness	מזיקות	.460
	neglected	מזנח	.461
	inoculum (מיקרוביולוגיה)	מזרע	.462
	air intrusion (לפי גאוגרפיה)	מחדר אויר	.463
	climate indicator	מחונן אקלים	.464

	humidity indicator	מחון לחות	465.
	off-site	מחוץ לאתר	466.
	recycling	מחזור	467.
	climate cycle, climatic cycle	מחזור אקלים	468.
(אנרגייה)	fuel cycle	מחזור דלק [גרעיני]	469.
	hydrological cycle, hydrologic cycle	מחזור הידרולוגי	470.
(גאוגרפיה)	crop rotation	מחזור זרעים, מחזור גדולים	471.
	life-cycle	מחזור חיים	472.
	combined cycle	מחזור משלב	473.
מבנה לכיסוי הפילטרים בשטח בזמן הדגימה	shelter	מחסה	474.
מקובל: engineered – מהונדס, הנדסי. לדעת הוועדה תרגום כזה אינו מתאים כאן.	engineered barrier	מחסום מלאכותי	475.
	noise barrier	מחסום רעש [כגון קיר, נטיעות]	476.
מקובל מאוד.	half-life	מחצית-חיים	477.
(אנרגייה ועוד)	optimization	מטוב	478.
בין המשמעויות: קבר, כספת. עוד הצעה: טמיון (מתאים במשמעו, 'אוצר המלך', ובאותיות). קרובים: מטמנה – repository, אתר הטמנה –	vault	מטמן [מתקן הטמנה] (לחמך רדיואקטיבי)	479.
(שימוש כללי)	landfill	מטמנה [אתר קבורה של פסולת מוצקה]	480.
	smell nuisance	מטרד ריחות	481.
השוו לעיל 'הפרעת רעש'.	noise nuisance	מטרד רעש	482.
באקדמיה: 'מי כובד' אבל פחות ברור.	gravitational water	מי כבידה	483.
(מילונים שונים) אפשר גם: ground water. זהה לו: underground water	groundwater	מי תהום	484.
	hydration	מיום	485.
	climatic optimum; optimum	מיטב אקלימי, אופטימום אקלימי	486.
	atmospheric water	מים אטמוספריים	487.
(קרקע)	capillary water	מים נימיים	488.
	influent	מים נקנסים, נקנסים [נוזל]	489.
באקדמיה: hygroscopic moisture - רטיבות היגרוסקופית.	hygroscopic water	מים ספוחים	490.
הידרולוגיה: מים על-קרקעיים. כך גם אירמאי והמדען הראשי. לדעת הוועדה מדובר במים על פני הקרקע ולא מעליה.	surface water	מים עליים	491.
(שיתוך.) וכך בכל השפות	hard water	מים קשים	492.
(ביולוגיה.) אירמאי: מינים בסכנה (ע"פ האנגלית)	endangered species	מין בסכנת הכחדה; מינים בסכנת הכחדה	493.
(לפי דמוגרפיה.) ביולוגיה: שלטן. פיזיקה ועוד: גבר. בוועדה התנגדו	dominant species	מין שלטני	494.

לישטניי.			
קרקע, שם גם : הפיכה למינרל.	mineralization	מינרליזציה	.495
מטאורולוגיה : מיקרוקלים. הוועדה מתנגדת (נראה כטעות).	microclimate	מיקרו-אקלים	.496
	container	מכולה [מכל לפסולת בניין, לגזם]	.497
"צפרדע"; במשרד איה"ס : מכל אצירה, אולם המונח אינו ברור דיו.	dumpster	מכולת אשפה	.498
הידרולוגיה : drop-off = מואץ.	drop-off box	מכל אסוף למחזור	.499
	garbage bin	מכל אשפה [של הבניין]	.500
(רפואה). ביולוגיה וכימיה : תצמיד – .complex	environmental complex	מכלול סביבתי	.501
	radar	מָכֵם	.502
	sodar	מָכֵם גְּלִי קוֹל	.503
	cloud cover	מְכֶסֶה עָנָנִים	.504
ולא : מדברי	desertified	מְמַדְבֵּר	.505
הסבר : חומר משומש ממוחזר	post-consumer recycled	מְמַחְזֵר לְאַחַר שְׁמוּשׁ	.506
	pre-consumer recycled	מְמַחְזֵר לְפְנֵי שְׁמוּשׁ [בתהליך הייצור]	.507
	cosmic ray shower, air shower, cascade shower	מְמַטֵּר קֶרְנִים קוֹסְמִיּוֹת, מְמַטֵּר אֲשֵׁרֶת	.508
(אנרגייה)	catalytic converter	מְמִיר קְטָלִיטִי	.509
	nature management	מְמַשֵּׁק הַטֶּבַע	.510
תכנון מרחבי : ממשק = management	integrated waste management, IWM	מְמַשֵּׁק פְּסֻלֹת מְשֻׁלָּב	.511
	effective dose	מְנָה אֶפֶקְטִיבִית	.512
(אנרגייה).	absorbed dose	מְנָה בְּלוּעָה	.513
	external dose	מְנָה חִיצוֹנִית	.514
ולא : אישית.	individual dose	מְנָה יְחִידָנִית	.515
	internal dose	מְנָה פְּנִימִית	.516
המנה שסופג כל פרט מן הציבור שבסביבת האירוע.	public dose	מְנָה צְבוּרִית [מנת היחיד מן הציבור]	.517
	collective dose	מְנָה קְבוּצִית	.518
	equivalent dose	מְנָה שְׁקִילָה	.519
המנה שסופג הפרט בסביבת העבודה.	occupational dose	מְנָה תְּעֻסָּוּתִית	.520
	prevention	מְנִיעָה	.521
	pollution prevention	מְנִיעַת זְהוּם	.522
	noise prevention	מְנִיעַת רֵעַשׁ	.523
	perforated	מְנַקֵּב	.524
	radiation dose	מְנַת קְרִינָה	.525
	filter	מְסַנֵּן	.526
	carcinogenic	מְסַרְטֵן	.527
	air mass	מְסַת אֲוִיר	.528
	condenser	מְעֵבָה	.529

530.	מְעוֹל סְבִיבָה	environmentally abusive	אירמאי: לפי הסיומת ly צ"ל: מזיק (או פוגעני) סביבתית
531.	מְעַטְפֵת אֲוִיר	air shed, airshed	
532.	מְעַכֵב בְּעִירָה	fire retardant	צבעות, הנדסה כימית: מעכב-אש, מעכב התפשטות-אש
533.	מְעַכֵב בְּעִירָה	flame retardant	הנדסה כימית: מעכב להבה
534.	מְעַכֵל	digester	
535.	מְעֵלוֹת-יָמָמָה לְחֻמוֹם	heating degree-days	
536.	מְעֵלוֹת-יָמָמָה לְקָרוֹר	cooling degree-days	
537.	מְעַרְכוֹת מִידַע גְּאוגְרָפִי	geographic information systems, GIS	
538.	מְעַרְכוֹת תּוֹמְכוֹת חַיִּים	life-support systems	
539.	מְעַרְכֵת אֶטְמוֹסְפֵרָה-אוֹקְיָנוֹס-יַבֵּשָׁה-קָרָח	atmosphere-ocean-land-ice system	
540.	מְעַרְכֵת אֶקוֹלוֹגִית	ecosystem	(ביולוגיה). אנרגיה ותכנון מרחבי: מערכת אקולוגיה.
541.	מְעַרְכֵת אֶקוֹלוֹגִית (מְאֻזְנֶת) בְּשִׂיָּאָה	climax ecosystem	אירמאי: אקוסיסטמה במפנה.
542.	מְעַרְכֵת אֶקוֹלוֹגִית חֻקְלָאִית	agroecosystem	(ביולוגיה)
543.	מְעַרְכֵת אֶקְלִים	climate system	
544.	מְעַרְכֵת חֻזִי אֲזוֹרִית	area forecast system	
545.	מְעַרְכֵת תַּצְפִּיּוֹת אֶקְלִים עוֹלָמִית	global climate observing system, GCOS	
546.	מְעַרְכֵת תַּצְפִּיּוֹת עוֹלָמִית	global observing system, GOS	
547.	מַפָּה סִינוֹפֵטִית	synoptic chart	
548.	מַפָּה קְלִימָטוֹלוֹגִית	climatological chart	
549.	מַפּוּחַ	blower	
550.	מַפְרֵד גְרִסָּת	grit chamber	(ביוב)
551.	מַפְרֵד-צִיקְלוֹן	cyclone separator	
552.	מַפְרָקִים	decomposers	ביולוגיה: גם מְרַקְבִים. כולם התנגדו.
553.	מַפֵּת הַסְתַּבְרוּת לְבַצְרָת	drought probability map	
554.	מַפֵּת חֲשִׁיפָה לְרַעַשׁ	NEM, noise exposure map	עוד הצעות: מפת מפלסי רעש; מפת קווי רעש; מפת מתחמי רעש
555.	מַצוּב	immobilization	אבל: מיצוב = positioning; גם ייצוב, קיבוע תפוסות לדברים דומים. עוד הצעות: ניוח; הקבעה [הפיכה ללא-נע, לא-אקטיבי]. שימוש כללי: מַשְׁבֵּת = immobilizer, אך לא נכון כאן.
556.	מְקַבֵּעַ-פַּחְמָן	carbon-fixing [adj]	
557.	מְקַדָּם אֶבֶן	coefficient of haze, COH	
558.	מְקַדָּם הַתְפַּלְגוֹת	distribution coefficient	
559.	מְקַדָּם מֶשֶׁב, ב, מְקַדָּם מֶשֶׁב רוּחַ	gust factor	
560.	מְקַדָּמֵי שְׁקָלוּל לְסוּג הַקְרִינָה	radiation weighting factors	הופרד לשני מונחים (ר' להלן)

הופרד לשני מונחים (ר' לעיל)	tissue weighting factors	מקדמי שקלול לרקמות	.561
	burial place	מקום קבורה, מקום הטמנה	.562
	orphan	מקור זנוח	.563
	point source [of pollution, radiation etc.]	מקור נקדתי [של זיהום, קרינה וכיו"ב]	.564
	line source [of pollution, radiation etc.]	מקור קו [של זיהום, קרינה וכיו"ב]	.565
לפי האקדמיה רק משאבים	resources	מקורות, משאבים	.566
	insolation	מקרנות שמש	.567
	drop-off center	מרכז אסוף למחזור	.568
	recycling center	מרכז מחזור	.569
	climate data center	מרכז נתוני אקלים	.570
	renewable energy resource	מש' אב אנרגיה מתחדש	.571
	visual resource	מש' אב חזותי	.572
	natural resource	משאב טבע	.573
עדיף על מתכלים	non-renewable resources	משאבים לא-מתחדשים	.574
	renewable resources	משאבים מתחדשים	.575
	gust	מש' ב, משב רוח	.576
	monitor [n.]	משגוח	.577
	ambient air monitor	משגוח אוויר אוף	.578
	feedback	משוב	.579
	cloud-radiation feedback	משוב עננות-קרינה	.580
	impaction surface	משטח פגיעה	.581
	overdraft	משיכת יתר	.582
הצעות אחרות: משמרתיות, אשמור, שמירתיות, שימוריות, משמור, שמירות, משמרות, שמרתנות, משמרנות, שמירתנות.	(land) stewardship, (environmental) stewardship	משמרתיות [אחריות החברה להעביר לדורות הבאים את נכסי הקרקע במצב טוב ככל האפשר]	.583
הנדסה כימית: עוגת סינון. כימיה כללית: משקע סינון [המוצק שנשאר על המסנן]. משאב - חידוש: כולל גם 'מוצקים' שנשארים על המסנן, למשל בסינון של דפניות [משקע שימושי]. בסוף הוחלט לא להבחין.	filter cake	משקע סינון; משאב	.584
	annual precipitation	משקעים שנתיים	.585
תכנון מרחבי: משרפה . אבל: יש כאן גם incinerator = מאפרר, משרפה	crematory	משרפה [לשרפת גופות], כבשן	.586
(שיתוך)	corrosive	מש' תך	.587
(לפי מילון גלי ים ועוד). לפי מטאורולוגיה ועוד - אפשר גם השתנות	climatic variability	משתנות אקלימית	.588
פיזיקה, אנרגייה, הנדסה כימית: recovery = שיוב . מקובל גם: מתקן הפרדת פסולת .	materials recovery facility	מתקן מיון ומחזור	.589

	disposal facility	מתקן סלוק	.590
	waste-to-energy facility	מתקן פל"א [מתקן פסולת לאנרגייה]	.591
	environmentally sound	נאמן לסביבה	.592
מידע ואנרגייה: ניגוע. מיקרוביולוגיה: זיהום. ביולוגיה: זיהום [כללי]	contamination	נגוע	.593
הוועדה מעדיפה זיהום רדיואקטיבי.	radioactive contamination	נגוע רדיואקטיבי	.594
(מילונים שונים)	run-off	נגר (עלי)	.595
(אנרגייה)	migration	נדידה	.596
	best management practices	נהג נהולי מיטבי	.597
	coastal zone management, CZM	נהול חופים	.598
	adaptive management	נהול מסתגל	.599
	environmental management	נהול-הסביבה, ממשק הסביבה	.600
נותב לפי כימיה ועוד); יש גם עוקב (אלקטרוניקה)	radioactive tracer	נותב רדיואקטיבי	.601
	damage	נזק	.602
	environmental damage	נזק סביבתי	.603
(אקוסטיקה)	attenuation	נחות	.604
(רפואה)	monitoring	נטור	.605
	climate monitoring	נטור אקלים	.606
	environmental monitoring	נטור הסביבה	.607
	air pollution monitoring	נטור זיהום אויר	.608
	individual monitoring	נטור יחידני	.609
תכנון מרחבי: נוש	derelict [adj]	נטוש, זנוח, עזוב	.610
	monitor [v]	נטר	.611
ברבים!	anomalous fluctuations	ניודים חריגים	.612
	screening	נפוי; סנון	.613
(אנרגייה)	exploitation	נצול	.614
	overexploitation	נצול יתר	.615
(כימיה)	porosity	נקבוביות	.616
(צבעות)	flash point	נקדת הבזקה	.617
	dew point	נקדת הטל	.618
קרקע: רטיבות הכמישה	(permanent) wilting point	נקדת הכמישה	.619
חלקיקים מרחפים בעלי קוטר נמוך מן ה-cut point של הפתח של HVA של	cut point	נקדת הפדדה	.620
(הנדסה כימית)	deliquescence point	נקדת התמסמסות	.621
	clean out [v]	נקח	.622
	cleaning, cleansing	נקוי	.623
(מידע: file clean-up = ניקוי קובץ) בקשר ואלקטרוניקה – טיהור. הצעות אחרות: המרקה, הנקיה, הטקה. במקצוע מקובל טיהור, אך באי"ס יותר מדי מונחים מתורגמים כך.	cleanup	נקוי (לש'ם שקום)	.624

	cleanliness	נקיון	.625
(פיזיקה)	radioactive fallout	נשורת רדיואקטיבית	.626
	analysis (2)	נתוח	.627
	uncertainty analysis	נתוח אי-נדאות	.628
(בנקאות)	cost-benefit analysis	נתוח עלות-תועלת	.629
באקדמיה: קו בסיס	baseline data	נתוני יחוס	.630
	surroundings	סביבה [התחום הקרוב]	.631
	environment	סביבה [כל הגורמים הפיזיים, הכימיים, הביולוגיים והחברתיים העשויים להשפיע על הצומח, על החי ועל האדם]	.632
	atmospheric environment	סביבה אטמוספירית	.633
	natural environment	סביבה טבעית	.634
	marine environment	סביבה ימית	.635
	accessible environment	סביבה נגישה	.636
	physical environment	סביבה פיזית	.637
	environmental	סביבתי	.638
הצעות אחרות: סביבאי, סביבן, איש איכות הסביבה	environmentalist	סביבתן	.639
	tolerance	סבלת	.640
(פסיכולוגיה)	adaptability	סגילות [כושר הסתגלות]	.641
	land utilization type, LUT	סוג השמוש בקרקע	.642
	scrubber	סולקן	.643
	dust storm	סופת אבק	.644
	sandstorm	סופת חול	.645
(שיתוך)	erosion	סחיפה	.646
הצעה אחרת: דרדורת	colluvium	סחפת פבידה [בבסיס מדרון]	.647
המונחים במילוני האקדמיה אינם מתאימים.	alluvium	סחפת מים, סחפת זורמים, אלוביים	.648
לפי גאוגרפיה: סחופת קרחונית	glacial soil	סחפת קרחונים	.649
לפי גאוגרפיה: סחופת רוחות / סחופת רוחית	eolian soil	סחפת רוח	.650
רוב המילונים: trading = מסחר, אבל יש גם סחר.	emissions trading	סחר בפליטות [של מזהמים]	.651
	stratosphere	סטרטוספירה	.652
(אריגה)	asbestos fibers	סיבי אַזבסט	.653
	opposed jets	סילונים נגדיים	.654
(אקוסטיקה)	shielding	סכוך	.655
	triple bottom line	סכום תלת-ערכי	.656
	climatic hazard	סכון אקלימי	.657
	endangering the environment	סכון סביבתי	.658
(מילוני האקדמיה)	disposal	סלוק	.659
	disposal of the dead	סלוק גויות	.660

	filtration	סנון	.661
	threshold of noxiousness, threshold of harmfulness	סף המזיקות	.662
מקובל ולפי אירמאי; מונח זה יובחן מן סף השמיעות – threshold of audibility, שלא כקביעת האקדמיה באקוסטיקה	hearing threshold	סף שְמיעָה	.663
	atmospheric absorption	ספיגה אטמוספֶרית	.664
	Ekman spiral	ספירל אֶקמן	.665
הידבקות של חלקיקים לפילטר	clog, clogging level	סתימה, סף סתימה	.666
(אנרגייה)	reprocessing	עבוד חוזר; מחזור	.667
	armature	עגן	.668
(לפי ספרנות) מעטפות נייר לשמירה על הפילטר	paper folder	עוטפן נייר	.669
תכנון מרחבי: נטישות	dereliction	עזובה, נטישות	.670
	geocorona	עטרה ארצית	.671
(מילוני האקדמיה)	turbidity	עכירות [בנוזל]	.672
	atmospheric turbidity	עכירות אטמוספֶרית	.673
	externality	עלות חיצונית	.674
(מטאורולוגיה ועוד) = dust devil תימרת אבק – לא הובא בפני הוועדה	whirlwind, dust devil	עלעול רוח, תמרת אבק [ישד המדבר"]	.675
	atmospheric column; air column	עמודת אוויר	.676
במונחי האקדמיה פעמיים: עמידות ל-	environmental resistance	עמידות לסביבה	.677
(מטאורולוגיה)	cloudiness	עננות	.678
	climatic stress	עקה אקלימית	.679
מקובל: 'עקרון הזהירות המקדימה' וגם 'המונעת', ואולי 'עקרון הקדם- זהירות'. בוועדה התנגדו למונחים אלו שהרי כל זהירות היא מוקדמת ומיועדת למנוע; אפשר לכאורה להסתפק בעקרון הזהירות, אך ראינו לבטא את רכיב הפעילות (ולכן שם פעולה) שבהזהרות (כגון התקנת מצלמת וידאו לקליטת סימנים חשודים).	'the precautionary principle'	עקרון ההזהרות	.680
(פיזיקה מודרנית, מטאורולוגיה)	vorticity	ערבוליות	.681
	eddy	ערבולת	.682
	auditing	עריכת מִבְדָק	.683
	integrated ozone value	ערך אוזון כוללי [סך כל האוזון בעמוד אטמוספרי]	.684
	net heating value	ערך הסק נטו	.685
מטאורולוגיה: ceiling = רקע עננים	ceiling value	ערך תקרה, ערך עליון	.686
	smog	ערפיח	.687
	fog	ערפל	.688

	mist	עֲרַפֵּל קל	.689
	radiation fog, radiative fog	עֲרַפֵּל קְרִינָה	.690
	herbaceous	עֲשָׂבוּנִי	.691
	smoke	עָשָׁן	.692
(אנרגייה)	fumigation	עָשָׁנון [תהליך שבו התימרה המצטברת מתחת להפך מפל רום מגיעה לקרקע דרך ערבוב קונווקטי]	.693
	injury	פְּגִיעָה	.694
(מידע)	vulnerability	פְּגִיעוּת	.695
	genetic vulnerability	פְּגִיעוּת גֵּנֵטִית	.696
	natural potential	פּוֹטֶנְצִיָּל טִבְעִי [לניצול בידי אדם]	.697
(מטאורולוגיה). זה המובן בהקשר זה.	dispersion	פְּזוּר	.698
	diffusion	פְּזוּר [של אור וקרינה], דִּיפּוּזְיָה	.699
	eddy diffusion	פְּזוּר עֲרָבוּלִי	.700
באקדמיה: דִּיפּוּזִיבִּיּוּת	diffusivity	פְּזוּרִיּוּת	.701
(מטבח)	garbage can	פֶּח אֲשָׁפָה [בדירה]	.702
	char	פְּחוּם	.703
באקדמיה: erosion = סחיפה.	genetic erosion	פְּחִיטָה גֵּנֵטִית	.704
(לפי כימיה) בציבור מקובל מאוד: פחם פעיל, אבל פעיל = active, ולא activated.	granular activated carbon, GAC	פְּחֵם מְשֻׁפָּעַל גְּרָגִירִי	.705
ארומה = בסומת או בשומת.	polycyclic aromatic hydrocarbon, PAH	פְּחִמִּימון אֲרוֹמָטִי רב-טבעתי	.706
	atmospheric carbon	פְּחֶמָן אֶטְמוֹסְפֵרִי	.707
	cloud physics	פִּיזִיקַת עֲנָנִים	.708
	pyrheliometer	פִּירְהֵלִיּוֹמֵטֵר [מד קרינת שמש ישירה]	.709
	pyranometer	פִּירְנוֹמֵטֵר [מד קרינת שמש]; פִּירְנוֹמֵטֵר נְטוֹ	.710
	exhaust	פְּלִיטָה	.711
(מילונים שונים) ברבים!	emissions	פְּלִיטוֹת [של מזהמים]	.712
	particulate emission	פְּלִיטַת חֲלָקִיקִים	.713
(מטאורולוגיה)	foehn	פֶּן [רוח חמה]	.714
לפי הנדסה כימית: מישק/מנשק אוויר-ים	air-sea interface	פֶּן בֵּינֵי אֲוִיר-יָם	.715
(הידרולוגיה, תחבורה) גם: פני תהום	water table	פְּנֵי מֵי תְּהוֹם, מַפְּלֵס מֵי תְּהוֹם	.716
(אקוסטיקה)	octave band	פֶּס-אוֹקְטָבָה	.717
	ecopsychology	פְּסִיכּוֹלוֹגְיָה אֶקוֹלוֹגִית	.718
	high level waste, HLW	פְּסֵלַת בְּרָמַת רַדְיוֹאֶקְטִיבִּיּוּת גְּבוּהָה, פּר"ג	.719
כולל גם את הרמה הבינונית.	low level waste, LLW	פְּסֵלַת בְּרָמַת רַדְיוֹאֶקְטִיבִּיּוּת	.720

		נמוכה, פריני	
	yard waste	פסלת גנה	.721
	special refuse	פסלת חריגה [פסולת שאינה ניתנת לסילוק עם האשפה]	.722
	solid waste	פסלת מוצקה	.723
מקובל גם : פסולת עירונית מוצקה	municipal solid waste	פסלת מוצקה עירונית	.724
	hazardous waste	פסלת מסכנת	.725
	commingled waste	פסלת מערבבת	.726
(לפי תכנון מרחבי)	litter	פסלת משלכת, פזרת	.727
	radioactive waste	פסלת רדיואקטיבית	.728
	industrial waste	פסלת תעשייתית, פסלת תעשייה	.729
	activity (1)	פעילות	.730
הסבר : אתר הפסולת נמצא בפיקוח מוסדי 500 שנה, ואחר כך מותר (משוחרר) מפיקוח.	institutional control	פקוח מוסדי	.731
	geographic ozone distribution	פריס גאוגרפי של אוזון	.732
	climatological frequency distribution	פריס שכיחות קלימטולוגי	.733
	ozone profile	פרופיל אוזון	.734
	power law profile	פרופיל חזקה [של הרוח]	.735
	logarithmic wind profile	פרופיל רוח לוגריתמי	.736
(מיקרוביולוגי) תכנון מרחבי : התבלות ביולוגית ; ביולוגיה : התכלות ביולוגית	biodegradation	פירוק ביולוגי	.737
כך מקובל במקצוע	algal bloom	פריחת אצות	.738
אנרגיה : מתגרע ביולוגית ; ביולוגיה : מתכלה ביולוגית ; אירמאי בעד הצעת הוועדה, שכן פריק = decomposable.	biodegradable	פריק ביולוגית	.739
	photodegradable	פריק-אור	.740
	floodplain	פשט ההצפה	.741
(שימוש כללי)	sustainable development	פתוח בר-קיימה	.742
	overdevelopment	פתוח יתר	.743
(ע"פ פסיכולוגיה.) הסבר : בנייה חדשה המוצמדת לבנייה קיימת, למניעת התפזרות המחייבת פיתוח נוסף של תשתיות. עוד הצעות : פיתוח אשכולי / אשכולי, פיתוח מקבצי, פיתוח צבירי, פיתוח צמוד-דופן.	clustered development	פתוח מאשכל	.744
	denuder inlet	פתח כניסה חשוף	.745
	inlet	פתח כניסה, כניסה	.746
	cyclonic flow inlet	פתח כניסת זרם ציקלוני	.747
משמש במקצוע	environmental justice	צדק סביבתי	.748
(ביוב.) הכוונה למי אסלה.	soil	צואים, מים צואים	.749
	aridity	צחיחות	.750

	densification	ציפוף	.751
(פיזיקה מודרנית)	cyclone	ציקלון	.752
acoustic shadow וגם (אקוסטיקה)	sound shadow	צל אקוסטי	.753
	bulk density	צפיפות נפחית, צפיפות מרחבית	.754
	radiant flux density	צפיפות שטף קרינה	.755
(ביוב). החלקיקים הקלים הצפים על פני המים.	floating matter, floating debris	צפת	.756
	air parcel	צרוך אוויר	.757
באקדמיה: צריכות. הוועדה מתנגדת.	biochemical oxygen demand, BOD	צריכת חמצון ביוכימית, צח"ב	.758
	chemical oxygen demand, COD	צריכת חמצון כימית, צח"כ	.759
	field capacity	קבול השדה	.760
במקצוע מקובל: קק"ח = קיבול קטיונים חליפים. הנדסה כימית: כושר חילוף קטיונים	cation exchange capacity	קבול חלוף קטיונים [מקובל: קק"ח]	.761
ביולוגיה: קיבוע פחם.	carbon fixation	קבוע הפחמן	.762
	solar constant	קבוע קרינת השמש, קבוע סולרי	.763
	biological nitrogen fixation	קבוע-חנקן ביולוגי	.764
באקדמיה: קריטי, קובע, מזערי, גבולי	critical group	קבוצה קריטית [הקבוצה הפגיעה ביותר]	.765
	burial	קבורה, הטמנה	.766
	tomb	קבר	.767
	bury [v]	קבר, הטמין	.768
	day-night average sound level contour, DNL contour	קו רעש [ממוצע יום-לילה, מי"ל]	.769
	herbicide	קוטל עשבים	.770
(מיקרוביולוגיה) משמש במכון התקנים.	airborne sound	קול נשא באוויר	.771
שפכים שעברו טיפול להסרת מזהמים ("טיהור"). במקצוע מקובל כתרגום ל-effluent.	treated waste water	קולחים [המים היוצאים ממתקני הטיהור (שאליהם הם מגיעים כשפכים) ועוברים לשימוש חוזר או מוזרמים לנחלים ולים]	.772
	catacomb	קטקומבה, בית קברות תת-קרקעי	.773
(שימוש כללי)	sustainability	קימות	.774
הראשון לפי ביולוגיה.	uptake	קליטה; כמות נקלטת	.775
	climograph	קלימוגרף	.776
	climatography	קלימטוגרפיה	.777
	climatology	קלימטולוגיה	.778
	ecoclimatology	קלימטולוגיה אקולוגית	.779
	cloud climatology	קלימטולוגיה עננים	.780

	atmospheric shell	קֶלֶפָה אֶטְמוֹסְפֵרִית	
	filter cassette	קֶפֶסֶת מַסְנֵן	.781
	dose rate	קֶצֶב בְּלִיעַת הַמְנָה	.782
דurable – בן קיום, בר קיום, בר קיימה (צבעות); וראו גם sustainable development = פיתוח בר-קיימה.	non-durable	קֶצֶר-יָמִים	.783
	cryosphere	קְרִיּוֹסְפֵרָה	.784
	radiation	קְרִינָה	.785
(פיזיקה)	nuclear radiation	קְרִינָה גְרעיִנִית	.786
	direct radiation	קְרִינָה יְשִׁירָה	.787
	global radiation	קְרִינָה כּוֹלָלֶת [סך כל קרינת השמש הישירה והעקיפה]	.788
מייננת (אנרגייה) מן יון. רווח: מייננת	non ionizing radiation	קְרִינָה לֹא מִיּוֹנֶנֶת	.789
מייננת (אנרגייה) מן יון. רווח: מייננת	ionizing radiation	קְרִינָה מִיּוֹנֶנֶת	.790
	diffuse radiation	קְרִינָה מְפֹזֶרֶת	.791
	ultraviolet radiation	קְרִינָה עַל-סֵגֶלָה	.792
	cosmic radiation, cosmic rays	קְרִינָה קוֹסְמִית, קוֹסְמִיּוֹת	.793
	short-wave radiation	קְרִינָה קְצֵר־גַל, קְרִינַת גְּלִים קְצָרִים	.794
	infrared radiation	קְרִינָה תַת-אֲדָמָה	.795
אולי צ"ל: אלומת קרינה?	direct beam radiation	קְרִינַת אֶלְפָה	.796
	Alpha radiation	קְרִינַת אֶלְפָּא	.797
	Beta radiation	קְרִינַת בֵּיטָא	.798
	Gamma radiation	קְרִינַת גַּמָּא	.799
	terrestrial radiation	קְרִינַת כְּדוּר הָאָרֶץ	.800
	background radiation	קְרִינַת רֶקַע	.801
לא לתקן באנגלית: diffused	diffuse solar radiation, diffused sky radiation	קְרִינַת שֶׁמֶשׁ מְפֹזֶרֶת	.802
	X-rays	קְרַנֵי רֶנטְגֵן	.803
	potable	רְאוּי לְשִׁתֵּיָה	.804
	visibility	רְאוּת, נְרָאוּת	.805
	environmentally sensitive	רְגִישׁ לְסִבִּיבָה	.806
	climate sensitivity	רְגִישׁוּת אֶקְלִים	.807
	noise sensitivity	רְגִישׁוּת לְרֵעֵשׁ	.808
	radioactivity	רְדִיּוֹאֶקְטִיבִיּוּת	.809
	air radioactivity, atmospheric radioactivity	רְדִיּוֹאֶקְטִיבִיּוּת הָאֵוִיר, רְדִיּוֹאֶקְטִיבִיּוּת הָאֶטְמוֹסְפֵרָה	.810
	natural radioactivity	רְדִיּוֹאֶקְטִיבִיּוּת טִבְעִית	.811
(פיזיקה מודרנית)	radionuclide	רְדִיּוֹנוֹקְלִיד	.812
	atmospheric free radical	רְדִיקַל חֶפְשִׁי אֶטְמוֹסְפֵרִי	.813
	anabatic wind	רוּחַ אֲנָבָטִית	.814

	geostrophic wind	רוח גאוסטרופית	.815
	gradient wind	רוח גרדיינטית	.816
(ימאות – מטאורולוגיה)	backing wind	רוח חגה לאחור	.817
	surface wind	רוח פנים, רוח פגית	.818
(מטאורולוגיה)	cross wind	רוח צד	.819
(מטאורולוגיה)	fall wind, katabatic wind, gravity wind	רוח קטבטית	.820
(מטאורולוגיה)	prevailing wind	רוח שכחה	.821
	solar wind	רוח שמש	.822
ברבים!	easterlies, trade winds	רוחות מזרחיות [באזורים טרופיים], רוחות הסחר	.823
(פסיכולוגיה, קשר ואלקטרוניקה)	loudness	רום הקול	.824
	suspended material	חפפת	.825
	total suspended particulates, TSP	חפפת חלקיקים כוללת	.826
	suspended solids	חפפת מוצקים	.827
(תכנון מרחבי)	respirable suspended particulates	חפפת ננשמת	.828
	refuse-and-garbage truck, refuse-and-garbage lorry	רכב אסוף אשפה	.829
	hybrid vehicle	רכב כלאים	.830
	equilibrium ozone concentration	רכוז אוזון בשיווי משקל	.831
	bioconcentration	רכוז ביולוגי; רכוז בחי	.832
אירמאי: צריך להיות: ריכוז-אוויר נגזר.	derived air concentration, DAC	רכוז נגזר באויר	.833
	ridge	רכס [ברומטרי]	.834
	high	רכמה [ברומטרית]	.835
	steady state ozone level	רמת אוזון יציבה	.836
	action level	רמת פעולה	.837
	sound level	רמת קול	.838
	radioactivity level	רמת רדיואקטיביות	.839
	noise level	רמת רעש	.840
	background level	רמת רקע	.841
	sea spray	רכס מי ים	.842
	ground-borne vibrations	רעידות מעברות-קרקע	.843
(אנרגיה)	toxic	רעיל	.844
	noise	רעש	.845
(אקוסטיקה)	ambient noise	רעש אופף [מקובל: רעש סביבה]	.846
אירמאי: רעש מיסוד	masking noise	רעש ממסך	.847
בתקנות: רעש מזיק, ומשמש הרבה	hazardous noise	רעש מסכן	.848

מאוד!			
(אקוסטיקה) בתקנות: רעש התקפי	impulse noise	רעש מתקפי	.849
(אקוסטיקה)	steady noise	רעש קבוע	.850
(מידע)	broadband noise	רעש רחב-פס	.851
(אקוסטיקה) בתקנות: רעש מתמשך	continuous noise	רעש רציף	.852
(אקוסטיקה)	background noise	רעש רקע	.853
רבים / יחיד?	airframe noise	רעשי מבנה (המטוס)	.854
גם בביולוגיה: רקבובית.	duff; humus	רקבובית	.855
עוד הצעות: תרקות, תרקיב. אנשי המקצוע: חשוב שלמונח תהיה קונוטציה חיובית כדי לעודד את השימוש. ל'רקובת' קונוטציה שלילית, אולם שה"ת 'אווירנית' יכול להועיל. (תקן ישראלי לקומפוסט – ת"י 801)	compost	רקבת אווירנית, רקבת	.856
	climate record	רשומת אקלים	.857
רשמה – לפי מילוני האקדמיה.	climagram	רשמת אקלים	.858
	audiogram	רשמת ש' מע	.859
(קשר ואלקטרוניקה)	weighting network	רשת שקלול	.860
(רתכות, ובדומה הנדסה כימית)	back fire, flash back, flashback	רתיעת הלהבה	.861
	cloning	שבוט	.862
	heat gain	שבח חם	.863
	clone	ש' בט	.864
	wake	שבל	.865
על פי 'שוד עתיקות', 'שוד לאור היום' וכד'. אפשר גם גנבה ביולוגית.	biopiracy	ש'ד ביולוגי	.866
(אקוסטיקה)	reverberant field	שדה הדהוד	.867
באנגלית רבים! אפשר גם: שדה זיבורי.	brownfields	שדה זבורית [אזור תעשייה נטוש, ספק מזוהם]	.868
	dynamic equilibrium	שווי משקל דינמי	.869
	wind-rose	שושנת הרוחות	.870
	rain washout	שטיפה בגשם [של מזהמים]	.871
	radiant flux	שטף קרינה	.872
הידרולוגיה וביוב: שיוב.	resource recovery	שיוב משאבים	.873
(אנרגיה, הנדסה כימית)	tailings	שיכת	.874
	layer	שכבה	.875
	atmospheric layer	שכבה אטמוספירית	.876
	Ekman layer	שכבת אקמן	.877
	boundary layer	שכבת גבול	.878
	atmospheric boundary layer, ABL	שכבת גבול אטמוספירית	.879
	surface boundary layer	שכבת גבול הפנים, שכבת גבול פניית	.880

	laminar boundary layer	שְׁכֵבַת גְּבוּל מְרֻבֶּדֶת, שְׁכֵבַת גְּבוּל לְמִינֵרִית [מספר מ"מ מעל פני השטח]	.881
	planetary boundary layer	שְׁכֵבַת גְּבוּל פְּלָנֵטִית	.882
	internal boundary layer	שְׁכֵבַת גְּבוּל פְּנִימִית	.883
	air-sea boundary layer	שְׁכֵבַת גְּבוּל שֶׁל אֲוִיר-יָם	.884
	shearing layer	שְׁכֵבַת גְּזִירָה	.885
	ozone layer, ozonosphere	שְׁכֵבַת הָאוּזוֹן, אוֹזוֹנוֹסְפֵרָה	.886
	inversion layer	שְׁכֵבַת הַפֶּךְ מִפֶּל	.887
	friction layer; boundary layer	שְׁכֵבַת חִכוּךְ ; שְׁכֵבַת גְּבוּל	.888
	mixing layer	שְׁכֵבַת עֲרוּב	.889
	continental ice sheet	שְׁכֵבַת קָרַח יַבִּישִׁית	.890
(מילוני האקדמיה)	damping	שְׁכוּךְ	.891
אך בגאוגרפיה : cropping = יבולים.	intercropping	שְׁלוּב גְּדוּלִים	.892
(מילוני האקדמיה)	conservation	שְׁמוֹר	.893
	conservation of climate	שְׁמוֹר אֶקְלִים	.894
	preservation of the landscape, protection of the landscape	שְׁמוֹר הַנוֹף, הַגְּנַת הַנוֹף	.895
	reserve	שְׁמוֹרָה ; עֲתוּדָה	.896
	nature reserve	שְׁמוֹרַת טִבַּע	.897
	use, usage, utilization	שְׁמוּשׁ	.898
	reuse	שְׁמוּשׁ חוֹזֵר	.899
	atmospheric change	שְׁנוּי אֶטְמוֹסְפֵרִי	.900
	climate change	שְׁנוּי אֶקְלִים	.901
	global climate change	שְׁנוּי אֶקְלִים עוֹלָמִי	.902
	climate induced change	שְׁנוּי מְשֻׁרָה-אֶקְלִים	.903
במונחי הדברה : adverse = שלילי. לענייננו נפסל שם התואר שלילי והועדף מנוגד.	adverse climate change	שְׁנוּי-אֶקְלִים מְנַגֵּד	.904
	annual	שְׁנָתִי	.905
משמש בשטח ומוצלח. אירמאי : קצב המרה. כימיה אורגנית : rate - קצב, מְהִירוּת [נגזרת לגבי הזמן] ; שְׁעוֹר [נגזרת לגבי גודל שאינו זמן]	exchange rate	שְׁעוֹר הַמְרָה	.906
	air exchange rate	שְׁעוֹר חֲלוּפֵי אֲוִיר	.907
(מטאורולוגיה)	adiabatic lapse rate	שְׁעוֹר מִפֶּל אַדִּיבָטִי [שינוי טמפרטורה עם הגובה ללא מעבר חום]	.908
	lapse rate [of temperature, pressure, humidity]	שְׁעוֹר מִפֶּל אֶנְכִי [של טמפרטורה, לחץ, לחות]	.909
(ביוב) כל השפכים היוצאים מהבית. מקובל : 'שפכים סניטריים'.	domestic sewage	שְׁפָכֵי בְּתֵי מְגוּרִים	.910
מילון ביוב : שופכי ערים. מקובל 'מי ביוב' ; מכילים שפכים של דירות ושל	municipal wastewater,	שְׁפָכֵים עִירוֹנִיִּים	.911

	municipal sewage		
	affluence		שפּע .912
(לפי פיזיקה מודרנית)	atmospheric abundance	שפּע באַטמוספֿרָה [ריכוז של גז באטמוספֿרָה]	.913
	bioremediation	שקום ביולוגי	.914
	sedimentation	שקוע	.915
	atmospheric deposition	שקוע אַטמוספֿרי	.916
(הנדסה כימית, כימיה)	substantial equivalence	ש קילות מהותית	.917
	radioactive fallout	שקיעת חומר רדיואקטיבי	.918
	burning	שרפה	.919
	prescribed burn	שרפה מבקרת	.920
(אנרגייה, הנדסה כימית)	combustion, burning	שרפה, בערה [תופעה]; בעירה [תהליך]	.921
	cremation	שרפת גויות	.922
מונחי משפט	chain of custody	שרשרת משמרת	.923
	baffle chamber	תא שקיעה	.924
	bioassay	תבחין ביולוגי	.925
	atmospheric reaction	תגובה אַטמוספֿרית	.926
לפי בינה מלאכותית. אירמאי: היענות אקלימית.	climate response	תגובת אקלים	.927
	adiabatic process	תהליך אדיבטי [תהליך שבו לא מוחלפת אנרגייה בין גוף לסביבתו]	.928
	diabatic process	תהליך דיבטי [תהליך שבו חבילת אוויר מחליפה אנרגייה עם הסובב]	.929
(תחבורה, מתמטיקה)	stochastic effect	תוצא אקראי	.930
(אנרגייה, פיזיקה מודרנית)	greenhouse effect	תוצא חממה	.931
	adverse impact, adverse effect	תוצא מנגד	.932
מעטה – לפי מילון אנרגייה	blanket effect	תוצא מעטה	.933
ולא: תוצא קצה	edge effect	תוצא משק	.934
	adverse environmental effect	תוצא סביבתי מנגד	.935
(פיזיקה מודרנית)	fission product	תוצר בקוע	.936
	waste stream	תזרים פסלת	.937
	climatic region	תחום אקלים	.938
	endemic	תחום, אנדמי	.939
	climatic forecast	תחזית אקלים	.940
	climatological forecast	תחזית קלימטולוגית	.941
recovery = שיוב (פיזיקה, אנרגייה, הנדסה כימית)	energy recovery facility	תחנת כוח במחזור משלב, מחז"מ	.942
	ground weather radar station	תחנת מכס קרקעית למזג אוויר	.943

944.	תחנת מעבר	transfer station	(תחבורה מסילתית)
945.	תחנת נטור הרקע	background monitoring station	
946.	תחנת-תצפית אקלים	climate observing station	
947.	תחרות בין-מינית	interspecific competition	
948.	תחרות תוך-מינית	intraspecific competition	
949.	תימרה גלית, תימרה תנועתית	looping plume	משמש במקצוע : תימרה תונדת.
950.	תימרה חרוטית (פיזור התימרה בצורת חרוט)	coning plume	אירמאי : קונית.
951.	תימרה מניפתית	fanning plume	
952.	תכולת אוזון בעמודה	column content of ozone	
953.	תכנית שמור	conservation program	
954.	תכשיר נקוי	cleanser	
955.	תנאי מערכת	system conditions	
956.	תנאי סביבה קיצוניים	extreme environmental conditions	
957.	תנועה באטמוספירה	atmospheric circulation	
958.	תנועה בחצי כדור הארץ	hemispherical circulation	בשירות המטאורולוגי : תחזרת.
959.	תנועת ערבול	swirling (vortex) motion	
960.	תסנין	filtrate	(כימיה)
961.	תסקיר ההשפעה על הסביבה	environmental impact statement, EIS	מקובל
962.	תצפית מטאורולוגית אזורית	area meteorological watch	
963.	תקן העברה על ידי פיה	orifice transfer standard	נחיר כבול ל-HVS. [עדיף : על ידי פתח = orifice ; באקדמיה פייה ונחיר הם nozzle]
964.	תקן לאוויר אוף	ambient air standard	א. אנרגייה : תקן (גבול) הטנד אגיר ambient air quality standard, - ambient air immission standard (מונח דומה אך לא זהה) ; ב. במשרד לאיח"ס משמש 'תקן סביבה / סביבתי לאיכות אוויר'. אך השוו 'תקן סביבתי'.
965.	תקן סביבתי	environmental standard	בהבחנה מהמונח 'תקן לאוויר אוף' ובניגוד להערה (ב) שם.
966.	תרחוף חוזר, הרחפה [של מה ששקע אחרי התרחוף]	resuspension	כימיה כללית : suspension - תרחוף. י' תדמור : משמש suspension – תרחוף, resuspension – הרחפה. באקדמיה הרחפה = fluidization.
967.	תרחיף	suspension	(כימיה) הנוזל עם הרחופת שבתוכו ; הפעולה : תרחוף
968.	תרכובות אורגניות נדיפות	volatile organic compounds	
969.	תרשים רוחות שושנתי [תרשים שכיחות מהירות הרוח וכיוונה]	wind-rose	
970.	תשטיפ	leachate	

נספח: שמות ארגונים; קיצורים; שמות חיבורים

שמות ארגונים ועוד		
Food and Agriculture Organization, FAO	971	ארגון המזון והחקלאות
The Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD	972	ארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכליים
The U.S. Environmental Protection Agency, EPA	973	הסוכנות האמריקנית להגנת הסביבה
Convention on Biological Diversity	974	אמנה בדבר המגוון הביולוגי משמש למשל במחלקה המשפטית של המשרד לאיח"ס: אמנה בדבר מגוון המינים
קיצורים		
CERs, Certified Emission Reductions; CERUs, Certified Emission Reduction Units	975	הפחמות פליטה מאשרות (לפי מנגנון CDM)
BAT, Best Available Technology	976	הטכנולוגיה הזמינה הטובה ביותר
ETS, Environmental Tobacco Smoke	977	עשן-טבק סביבתי
ALARA	978	נמוך ככל שאפשר להשיג באמצעים סבירים
TLV, Threshold Limit Value	979	ערך סף
Twa, Time Weighted Average	980	ממוצע משקלל-זמן
שמות חומרים		
CO ₂	981	פחמן דו-חמצני
SO ₂	982	גפרית דו-חמצנית
nitrogen dioxide, NO ₂	983	חנקן דו-חמצני
CO _x	984	תחמוצות פחמן
SO _x	985	תחמוצות גפרית
nitrogen oxides (NO _x)	986	תחמוצות חנקן
DDT	987	דו-כלורו-דו-פניל-תלת-כלורו-אתאן, די-די-טי (דד"ט)
chlorofluorocarbons, CFCs	988	כלורו-פלואורו-קארבון, כלורו-פלואורו-פחמן
VOC, Volatile Organic Compounds	989	תרכובות אורגניות נדיפות